

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guardia, 14, pral. - BARCELONA

Com a obrers, aspirem a la unió de la nostra classe.
Com a socialistes, defensem, avui com ahir, «el desarmament dels odís.»

ENQUESTES DE "JUSTICIA SOCIAL"

EL FRONT UNIC OBRER

Companys, tinguem per norma, en els moments actuals, no altres paraules que les de Karl Marx:

"Treballadors de tot el món, uniu-vos!"

Visca la Unió del Proletariat!

Què és el Front Únic?

L'enquesta de JUSTICIA SOCIAL sobre el Front Únic obrer ha tingut, si més no, la virtut de catalogar criteris valuosos i la de deixar sentat per testimonis de preferència que l'única força obrera que conserva les seves posicions i sufreix sense commoure's les adversitats d'aquesta hora ingrata és la Unió General de Treballadors.

No volem treure conseqüències exagerades d'aquest assentiment tàcit a la substància de les nostres doctrines i de les nostres tàctiques. En tenim prou amb que el fet sigui registrat i ens dongui dret a opinar en aquesta qüestió, suscitada aquí i en altres terres, del Front Únic obrer, com a necessitat urgent i panacea dels immensos mals que patim.

Volem la unió de tots els treballadors. Criminal ha d'ésser el que no la desitja. Volem la pau i la fraternitat entre nosaltres. Però no podem prescindir del nostre criteri, de la nostra mentalitat i dels nostres sentiments. I si la realització del Front Únic portés aparellada la renúncia formal de qualsevol d'aquests atributs declarem francament que el Front Únic és impossible.

Els obrers del món s'acoblen sota banderes distintes. Socialistes són la majoria; comunistes una gran part, i anarquistes una minoria respectable. També hi han, escampats pel món, un gran nombre de sindicats catòlics o cristians, els quals, malgrat dir-se catòlics o cristians són formats també per obrers autèntics.

Per sobre, o per sota d'aquestes denominacions hi ha llur condició comú d'obrer. Per sobre, o per sota? Si poguessim contestar categòricament aquesta pregunta tindriem ja resolt el problema del Front Únic en sentit afirmatiu o negatiu.

Portant les deduccions marxistes a extrems inadequats afirmariem rodament que els obrers són per damunt de tot obrers perquè llur condició de dependència econòmica els redueix a una sola expressió i a un sol organisme. Però ja sabem que el determinisme econòmic no permet aquesta conclusió no més que en principi. Quan haguem reunit tots els obrers en un costat no ens costarà cap esforç veure la corva pronunciada que forma la gran massa la qual comença en el no res i acaba en les més altes aspiracions. Si volem juntar els dos extrems i tancar el cercle, la molla se'ns trenca indefectiblement. És un material que no resisteix tensió. Sosté la inclinació longitudinal perquè així la línia és infinita i permet el progrés i permet, demés, senyalar les posicions i els extrems.

El Front Únic només es concebeix de una manera: tenint una organització forta que tingui prou autoritat per a imposar una disciplina i que sigui prou racional i democràtica per a respectar i amparar totes les tendències. Així ho entenen els obrers d'Anglaterra, de França, d'Alemanya i dels Estats Units. Les fraccions d'obrer francesos i alemanys que no són en els grans organismes nacionals tenen una força molt petita, i les d'Anglaterra i dels Estats Units ni s'han de tenir en compte. A Espanya es produeix el mateix fenomen amb la Unió General de Treballadors, i si a Catalunya la Confederació Nacional s'ha estrellat malgrat tenir una massa enorme excel·lentment disposada és perquè, a part d'altres defectes orgànics, sostenia l'absurde antipolític que és com dir que impedia la formació de la consciència proletària.

Es aquí la clau de l'assumpte. Si es constitueix una organització híbrida que per no ferir les opinions de ningú s'obliga a no opinar, podem estalviar-nos la feina perquè és morta abans de néixer. Si ens reunim anarquistes, comunistes i socialistes i sentem en un programa mínim la base de la nostra unió, no ens podem moure del terreny de les vaguetats perquè a la que penetrem en la esfera de lo pràctic, descobrirem que no són trivialitats ço que ens separa sinó idees fonamentals i substantives. Si per altra part cada u campa pel seu cantó i s'esforça en reclutar adeptes i en fer guerra al veí, el Front Únic s'allunyarà tant que el perdrem de vista.

Es el Front Únic obrer una il·lusió viva, una cosa desitjada? Per nosaltres, sí. Tant és així que la seva formació és un dels motius de la nostra existència. Però, sincers i desinteressats, havem fixat la nostra atenció en aquest gran problema i diem que per a assolir el fi cal primer crear la mentalitat necessària, cal primer crear la disposició, l'anhel, la mateixa il·lusió que nosaltres sentim per a que neixi el superorganisme i s'imposi per si sol com una necessitat i una satisfacció indiscutibles.

En aquesta tasca hi poden ésser tots. La mentalitat que s'ha de desenrotllar ha de partir de tots els pols i tendir al centre. No és cap obra de il·lustrar ni de segles allà on hi ha una massa obrera com la nostra. És una obra de voluntat, de decència i, si tant ens feu dir, de respecte propi. Si tots aprenguessim a pensar que no tenim la exclusiva de l'encert i que en totes les doctrines hi han veritats aprofitables, no ens creuríem obligats a agafar-nos als extrems per a adquirir notorietat, ni el moviment obrer seria un guirigall on tothom juga a ésser més radical. Civilitat i bona criança són materials excel·lents per a fundar el Front Únic obrer. Honradesa i educació constitueixen un llenguatge universal que tots els obrers entenen i que no malmet la masculinitat ni deterio-

Aquest número ha passat per la censura militar.

ra l'esperit revolucionari que ha d'ésser la columna vertebral de tota organització obrera amb Front Únic o sense. I el Front Únic comença a existir no en l'instant en que pactem una aliança, sinó en el moment en que ens sentim lligats a la sort i a la causa dels obrers de tot el món.

En aquest sentit, el Front Únic és ja un fet per nosaltres. La seva realització externa i formal serà quan els altres la vulguin, més ben dit, quan els altres la sentin.

M. Serra i Moret

"L'Avenc" i el front únic

Retallem de «L'Avenc», diari de la nit aparegut fa poc, al qual saludem, les següents paraules de la secció «Filosofies tòxiques» que signa Fra Supi:

"JUSTICIA SOCIAL, el simpàtic setmanari socialista que es publica en la nostra llengua i que, per aquesta raó, és llegit amb delectació pels obrers catalans, sosté ja fa dies una forta campanya en favor del front únic obrer.

Abans o després, ara no ho sé del cert, també La Batalla, el valent i ben orientat setmanari, òrgan dels C. S. R. que també llegim amb fruïció i amb molta més el llegiríem si fos redactat en català, inicia en el mateix sentit una torta propaganda, molt ben acollida de tots els obrers assenyats, que són la majoria dels nostres obrers.

La creuada tanmateix no arriba a pendre forma per tal com tant La Batalla com JUSTICIA SOCIAL, empen una mena de conducta bon xic estranya. Fan com aquells capellans que prediquen molt bé les doctrines moralitzadores de Crist, no estant-se, però, d'escandalitzar a tothom amb llur comportament gens moral ni virtuós.

Creu JUSTICIA SOCIAL, creu La Batalla que hom pot predicar front únic i ensems barallar-se com ells estant fent de un temps ençà? No valdria més que el temps i l'espai perduts en mise-

rietes que no van en lloc, l'esmercessin en donar la sensació que dues branques importants del nostre obrerisme han arribat a la unitat d'acció, malgrat llurs diferents punts de vista ideològics i doctrinals? Si cadascú creu que el front únic ha de bastir-se damunt la base d'una acceptació del propi credo per part dels altres i ningú no vol reconèixer als altres el dret d'opinar diferentment d'ell, el front únic no serà un fet ni per l'any de la picor.

Els anarquistes, els socialistes, els comunistes, els simples sindicalistes: tots hi caben, al front únic; a ningú tanmateix s'ha de demanar abdicació de la pròpia personalitat ni de les pròpies opinions.

Creu-me JUSTICIA SOCIAL i La Batalla: segueixin predicant front únic, sobre tot, però, amb l'exemple.

I perdonin ambdós simpàtics setmanaris.»

Entre totes les més altes veritats, nosaltres sols devem explicar-ne aquelles que podran servir per bé del món. Les altres, devem recaptar-les a dins nostre; semblants a les dolces llusors d'un sol abscondit, elles expandiran la llur claror damunt de totes les nostres accions.

GOETHE.

Burgesos... i... adormideres

Si l'orientació a seguir per la cooperació obrera, ha d'ésser la que, mitjançant la cooperació obrera de consum, avui, i la de producció demà, posin en mans del proletariat en col·lectivitat el capital, terres, fàbriques, eines de treball, etc, etc, per a la creació de la riquesa col·lectiva, fent així impossible la funció dels intermediaris i de la burgesia, fins a arribar a la desaparició del capitalisme».

Fins aquí el que en podem dir «programes mínims de la cooperació obrera de consum».

Ara bé, el que fa falta és, que les cooperatives obreres els components de les quals vulguin veritablement que pugui arribar a ésser un fet el dit programa, entenguin que han d'encarrillar-se totes al mateix fi determinat. Pel mer fet d'haver-hi cooperativa obrera de consum, ja tenim el nucli obrer col·lectiu, creador de la riquesa necessària, que és indispensable al proletariat.

Sols falta que hi hagi ganes de portar-ho a bon terme. Amb l'excés de percepció n'hi ha prou. Aquest ens darà els cabals precisos. Com tenim interès en que les cooperatives obreres deixin d'ésser el que són, perquè siguin el que han de ser—sense que això vulgui dir que tinguem la pretenció d'ésser infalibles—exposarem la forma en que nosaltres repartirem l'excés de percepció.

Permeteu, encara, que advertim a aquells que no estan disposats a deixar de embutxacar pessetes, que encara que repartim tot l'excés de percepció, quelcom quedarà a profit dels socis i, quasi podem assegurar que les cooperatives que es decidissin a acceptar la nostra proposta—fins a cert punt—podrien donar-se el títol de cooperatives col·lectives.

Per aquells que no coneixen la cooperació obrera i també per molts dels que són de cooperatives, però en desconeixen l'administració interna, els demostrarem les pessetes que representen els tants per cent en que repartim l'excés de percepció—«vulgo beneficis.»

Agafem al atzar una cooperativa que suposarem que es compon de 363 socis i que en un semestre ha obtingut «un benefici» d'excés de percepció—suposat també—20.395'15 pts les quals repartirem de la següent forma:

1. Amortització de mobiliari, el 5 % Ptes.	2039'50
2. A fons col·lectiu, el 15 % Ptes.	3059'27
3. Gratificació a la dependència, el 5 % Ptes.	1019'76
4. A fons mutual malalties, el 10 % Ptes.	2039'51
5. A fons inutilització i vellesa, el 10 % Ptes.	2039'50
6. A fons atur forçós, el 10 % Ptes.	2039'50

7. A fons instrucció i escoles, el 10 % Ptes.
 2039'50 || 8. A fons foment cooperatives producció, el 5 % Ptes. | 1019'76 |
9. A fons construcció cases barates, el 5 % Ptes.	1019'75
10. A fons adquisició terres per a cultiu, el 5 % Ptes.	1019'76
11. A fons per vehicles de transport, el 5 % Ptes.	1019'75
12. A fons per tallers reparació vehicles, el 5 % Ptes.	1019'75
13. A fons per adquisició mines, el 5 % Ptes.	1019'76
14. A fons marineria i navegació, el 5 % Ptes.	1019'75

Fixa't, tu que em llegeixes, que aquestes quantitats són semestralment, puix les cooperatives obreres en sa majoria fan els balanços cada mig any.

II

Si els treballadors de Barcelona que són o representen ésser caps de casa—i aquí hi incloum tots els obrers manuals i intel·lectuals al servei de la burgesia en obres, fàbriques, tallers, despatxos, comerços i transports—que bé podem calcular que sumen al menys cent cinquanta mil, dividim aquest número pels socis que em suposat a la cooperativa ja indicada, tindrem 150.000: 363=413 cooperatives de 363 socis.

Comptem que totes aquestes, unes amb altres, obtinguessin el mateix excés de percepció, tindrien 20.395'15 pts. x 413 cooperatives=8.423.196'95 pts. cada mig any que x 2=16.846.393'90 pts. al any.

I bé, companys, treballadors de Barcelona, de Catalunya, d'arreu del Món, que tant sospireu per la emancipació de tots els que estem sota el jou del capitalisme si no ens emancipem és perquè no volem.

Tot consisteix en proveir-se en la cooperativa obrera—que és a casa nostra—o en les tendes i comerços, que és a casa del capitalisme i en ses diverses formes.

No et sembla, amic, que els que així pensen,—que són molts dins la cooperació—propaguen i procuren cada dia a que així sigui un fet? no et sembla repetit, que no s'hi val a titllar-nos de burgesos i d'adormideres?

Veieu per on un hom s'atreveix a indicar un camí que,—i pesar de totes les diverses maneres de pensar—conduiria infaliblement a la formació del «Front Únic Obrer.»

B. Farré

Lector: Ja sou subscriptor de JUSTICIA SOCIAL? Per a continuar la nostra obra, ens cal la vostra cooperació i la dels vostres companys.

CRONICA HEBDOMADARIA

Politica internacional

La V Assemblea de la Societat de les Nacions

El dia 2 d'octubre es clogué la V Assemblea de la Societat de les Nacions inaugurada el dia 1.er de setembre.

Hem llegit lamentacions i plans a propòsit del convencionalisme que presideix aquestes assemblees obedièntes a la veu de les dues nacions més poderoses—França i Gran Bretanya.

No ens podem permetre la narració de detalls, però hem llegit comentaris encomiàstics respecte a l'actitud de la delegació japonesa al definir-se la qualificació d'estat agressor i no voldria... que el lector prengués partit en favor de una tesi equivocada.

Mercès a l'esperit de transigència que animava a tots els delegats, el protocol fou aprovat per unanimitat pels 47 delegats d'altres tantes nacions representades, com també la resolució n.º 2 relativa a l'adhesió al protocol especial obert en virtut de l'article 36, apartat 2, de l'Estatut del Tribunal permanent de Justícia internacional.

Un èxit obtingut indirectament per aquesta Assemblea és l'aver donat lloc a Alemanya d'expressar el desig de sol·licitar la seva entrada a la Lliga de les Nacions.

Hi ha hagut més d'una desil·lusió al resumir les seves tasques la V Assemblea de la Societat de les Nacions. La més sentida és la que es refereix a la qüestió de les minories nacionals amb referència a lo qual s'esperava el desenvolupament d'un ample debat que abraçés aquest vastíssim problema i arribés a alguna resolució favorable als drets de les minories que sofreixen opressió.

pacífic de les qüestions internacionals, no era pas aquesta l'hora propícia de posar damunt de la taula la poma de la discòrdia. Les esperances que alguns posen en la Lliga de les Nacions per a la solució pacífica d'aquests problemes són prematures, per no dir infundades.

«Es amb una profunda emoció que nosaltres constatem la gran mesura amb que els representants de Grècia i Bulgària són animats del veritable esperit de la Societat de les Nacions.

M. Serra i Moret

El lector, amb el seu bon criteri, haurà subsanat la transposició de noms de la Crònica anterior. Allà on diu Gènova, ha de dir Ginebra.

Evolució o Revolució Social?

Quants articles s'hauran escrit encapçalats amb el mateix títol i defensats les mateixes idees d'aquest? Molts, segurament. I quina haurà estat llur eficàcia? Nul·la en absolut.

Per què escrivim, doncs, el nostre? Senzillament, per a desfogar-nos i fer unes quantes confessions coram populo que ens lliurin la nostra consciència del terrible pes portat per l'acusació que algú ens ha fet d'esser socialista, pacifista, anodi, estèril, pel sol fet d'haver blasmat alguns aspectes de la revolució bolxevista.

Aquest article, per tant, tindrà un caràcter purament personal i no aspirarà a ésser definitiu del criteri del partit al qual m'honro en pertanyer, és a dir, de la U. S. de C. Els prohoms d'aquesta diràn si coincideixen o no amb la meua particular opinió.

Entre nosaltres hi ha una gran divergència d'opinions respecte a la qüestió de la revolució social. Definim-los, tal com nosaltres els compremem, des del punt de vista polític social.

Evolució vol dir la transformació paulatina i continuada de la societat (amb les seves idees, organització econòmica, règim de treball, etc.) que seguint un ordre natural—va acomplint el cicle vital que té de fer en el nostre món.

Revolució vol dir la transformació aparentment brusca i ex-

plissiva de la mateixa societat, que en un moment donat de la seva evolució, i sota la pressió de causes, la major part de vegades accidentals i secundàries, es desborda, per dir-ho així, en la seva marxa i dona lloc a una sèrie de canvis i mutacions estructurals que sempre—sense excepció—s'acompanyen de greus lesions i mutilacions en el seu cos.

La revolució, doncs,—com diu un bon amic meu—és un episodi accidental, una perturbació de l'evolució, que generalment porta com a conseqüència un retraç en la marxa normal d'aquesta.

Recordem-nos que després de la Revolució francesa vingué novament la restauració monàrquica i vingué Napoleó. Un segle després de la seva feta, el procés evolutiu, pels seus passos comptats, amb la seva marxa implacable vingué a guanyar novament per a la causa del Progrés Social tots els aventadges que la «Commune» estigué a punt de fer perdre a l'esperit lliberal francès.

La revolució, quan verament es produeixi, ve a ésser com una crisi de nervis del malalt social.

Durant el seu transcurs aquest s'agita desordenadament, ho trenca tot, ho desballesta tot, en una estèril protesta contra la seva situació. Però un cop passat l'atac, quan la raó s'imposa novament a l'instint, és quan comença l'obra positiva, que igualment hauria pogut fer-se sense tot aquell terrabastall.

Per a que una revolució es produeixi és necessari que existeixi una força interna que la prepari i la mantingui. Poc a poc, sota la influència de la propaganda ideològica i dels acon-teixements, les calderes del po-

ble han anat augmentant la seva pressió i han arribat al seu màxim. Si en aquell moment sorgeix un maquinista expert, aprofitarà aquella força inconmesurable, encara latent, i dirigirà amb ella la nau proletària vers el port de la Llibertat, sense el més petit entrebanc.

Desenganyem-nos: Natura non facit saltum, les coses deuen anar pels seus passos comptats. Abans que pensar en la revolució social cal preocupar-se de fomentar la evolució ideològica de la societat, començant per la evolució ideològica del proletariat.

Desenganyem-nos: Natura non facit saltum, les coses deuen anar pels seus passos comptats. Abans que pensar en la revolució social cal preocupar-se de fomentar la evolució ideològica de la societat, començant per la evolució ideològica del proletariat.

Recordem-nos que després de la Revolució francesa vingué novament la restauració monàrquica i vingué Napoleó. Un segle després de la seva feta, el procés evolutiu, pels seus passos comptats, amb la seva marxa implacable vingué a guanyar novament per a la causa del Progrés Social tots els aventadges que la «Commune» estigué a punt de fer perdre a l'esperit lliberal francès.

La revolució, quan verament es produeixi, ve a ésser com una crisi de nervis del malalt social. Durant el seu transcurs aquest s'agita desordenadament, ho trenca tot, ho desballesta tot, en una estèril protesta contra la seva situació.

Per a que una revolució es produeixi és necessari que existeixi una força interna que la prepari i la mantingui. Poc a poc, sota la influència de la propaganda ideològica i dels acon-teixements, les calderes del po-

ble han anat augmentant la seva pressió i han arribat al seu màxim. Si en aquell moment sorgeix un maquinista expert, aprofitarà aquella força inconmesurable, encara latent, i dirigirà amb ella la nau proletària vers el port de la Llibertat, sense el més petit entrebanc.

Meditacions de Plató. Qualsevol llibre de cultura us serà més útil per a la vostra emancipació que totes les tonelades publicades d'aquesta literatura revolucionària tan esdrifant com absurda que reempleça amb adjectius de mal gust la seva carència d'idees.

E. Mira

Sobrer del número anterior.

ANATOLE FRANCE ÉS MORT!

Anatole France, el gran escriptor francès, un dels millors novel·listes de la humanitat, l'home bès i just, l'home profundament obrerista, acaba de morir, a l'edat de 80 anys!

Direm ben poca cosa avui. En el número vinent, com és de llei, li dedicarem un espai major.

Anatole France dedicà la seva llarga i activa vida a la literatura i a la humanitat. Anatole Thibault, que aquest és el seu veritable nom, ha amarat les seves obres mestres, obres filles d'un profund coneixement de la vida i de la psicologia del home, amb tota l'essència del francès, i, el que és millor, amb el seu amor a la justícia i al proletariat.

Portem el nostre dol, davant de la mort del gran escriptor i de l'il·lustre company, a la seva tomba.

Carnet d'un heterodoxe

Pare i fill

El fill, somniós, de sobte: —Pare, jo et dec la vida?

Sorprès, inquiet, el pare, home sincer, esguarda el fill.

El fill, insistint perplex: —Es cert o no que et dec la vida?

El pare, no gosa dir el que pensa.

El fill, no comprèn el silenci del pare.

—Et pregunto si et dec o no la vida, i no respon?

El pare, defugint la resposta: —Quan et teu fill t'ho preguntu que li diràs tu?

El fill, preocupat: —No ho sé pas.

El pare, estranyament: —Es clar, et serà difícil de decidir, qui deu a qui del pare i el fill.

Avis, oncles i mare presents, s'escandalitzaren.

BRAND

Report de Manouïlski al V. Congrés de la Internacional Comunista

La qüestió nacional i colonial

(Acabament)

La Unió de les Repúbliques Socialistes dels Soviets. La més grossa tentativa de solució de la qüestió nacional sota el règim de la dictadura del proletariat.

Passo a la última part, la Unió de les Repúbliques dels Soviets, formant en l'interval el IV.º i el V.º Congrés. Vosaltres sabeu que des del punt de vista nacional, la Rússia encara és més complexa que l'antic Imperi austro-hongarès.

Una altra dificultat consistí en que el proletariat era sobretot rus, mentre que la massa

pagesa era en gran part de nacionalitats diferents. La U. R. S. S. compta als volts de 69 milions de Russos i 65 milions d'habitants d'altres nacionalitats.

En fi, aquesta massa heterogènia es trobava en diferents estats de desenvolupament econòmic. Tenim d'una part grans centres industrials i de l'altre 10.000.000 d'errants. No n'hi ha prou de proclamar la igualtat normal dels pobles.

Lenin ha dit que la Rússia per la seva situació geogràfica és un pont natural entre l'Àsia i l'Europa. Es just. La nostra revolució té una doble fisomia, Ella ha obrat damunt del proletariat europeu al qual ha rendit la confiança en set i ha fet entreveure la possibilitat d'apoderar-se del poder.

Es gràcies a aquest mètode que havem reeixit a realitzar aquesta unió fraternal de les nostres nacionalitats. De bell antuvi hem reconegut sense reserves el dret de cada poble a disposar d'ell mateix i a separar-se del règim soviètic.

Un article remarcable de la nostra Constitució permet a cada nacionalitat adherida a la U. R. S. S. de sortir-se'n a qualsevol moment. Aquest dret no és limitat per cap formalitat; es realitza per un acte unilateral del membre adherit.

provincies ens han permès vèncer els caps contra-revolucionaris, Dontoo, Séménoo, Koltchak, Dénikin. El renegat Paul Lévi pot ironitzar tant com vulgui sobre el comunisme bachkir i Kabuyk.

Es gràcies a aquest mètode que havem reeixit a realitzar aquesta unió fraternal de les nostres nacionalitats. De bell antuvi hem reconegut sense reserves el dret de cada poble a disposar d'ell mateix i a separar-se del règim soviètic.

Un article remarcable de la nostra Constitució permet a cada nacionalitat adherida a la U. R. S. S. de sortir-se'n a qualsevol moment. Aquest dret no és limitat per cap formalitat; es realitza per un acte unilateral del membre adherit.

pot pendre cap paper internacional. Mr. Milinkov pensà que aquest anàlisi jurídic faria sensació entre els Estats burgesos i destorbaria el reconeixement de la U. R. S. S. Bé, company, és justament aquesta absència de tota coerció que dona la nostra forta influència moral en els pobles adherits a la U. R. S. S.

Tot seguit hem posat en comú els principals elements de les nostres riqueses i de les nostres coses naturals, propietat comuna perteneixent a tots els pobles de la U. R. S. S. La teoria burgesa ha adaptat la concepció de la propietat privada a l'Estat modern.

Un article remarcable de la nostra Constitució permet a cada nacionalitat adherida a la U. R. S. S. de sortir-se'n a qualsevol moment. Aquest dret no és limitat per cap formalitat; es realitza per un acte unilateral del membre adherit.

Les fronteres entre els Estats adherits a la U. R. S. S. només tenen una importància administrativa i no poden ésser l'objecte de cap conflicte.

La formació de la nostra Unió soviètica pot ésser un puixant mitjà de propaganda pels nostres partits europeus; això li permet d'oposar la solució soviètica de la qüestió al mètode burges. Es perquè la nostra pràctica ha d'èsser l'objecte de l'atenció de tot el proletariat europeu.

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic de la nostra terra que recull en un sol ideari tots els desitjos del poble.

Visita a l'Exposició Internacional de la Cooperació, a Gant

i V

La Lliga Cooperativa dels Estats Units d'Amèrica és una Federació composta de 325 societats de consum, fent un gir anyal de 25 milions de dòllars.

Aquesta organització està constituïda per dedicar llur activitat en pro de l'educació i de la protecció mútua, tot propagant els principis i els mètodes cooperatius.

La Unió de les Cooperatives de Estònia, fundada a Reval en 1923, té per objecte la propagació dels principis i la defensa dels interessos cooperatius. Compta amb 370 societats i publica dos periòdics.

La societat central de les entitats estonianes de consum és un centre de compra-venda en gros de les societats cooperatives i compta en capitals i reserves cinquanta milions de marcs. El gir en 1923 fou de 1.200.000.000 de marcs.

La societat central «Estònia» és un centre de les societats agrícoles del país que es dediquen a l'exportació de llet, carn, avicultura etc. Té un capital social de 5.587.000 marcs, i efectua un gir anyal de 629.000.000 de marcs. De ella formen part 102 societats agrícoles.

Altra organització, formada per 80 societats està dedicada a l'exportació de patates. El moviment de caixa en 1922-23 fou de 440.000.000 marcs.

Funciona també una societat central de segurs de les societats cooperatives estonianes, qual objecte és el de realitzar operacions de segurs. El número de assegurats en primer de abril de 1924 era de 573, amb un total de primes de 804.000 marcs.

L'Unió central de les cooperatives dels Països Baixos, instal·lada en La Haya, és un centre de propaganda de la cooperació de consum.

Compta amb 131 societats i 125830 membres.

A la Unió de les societats cooperatives de Lituània, establerta a Kovno en 1919, estan adherides 280 organitzacions cooperatives de consum.

El Banc cooperatiu Lituanià, fundat en 1920, formant part 110 societats. A més a més funcionen en aquest país un Banc central dels agricultors i la Unió dels Bancs populars jueus.

Bulgària compta també amb una important cooperació cooperatista. Té un Banc agrícola a Sofia, fundat en 1862, una central de agricultura un altre Banc central de la cooperació, una societat de segurs i ahorros dels funcionaris bulgars i una Unió de les cooperatives de producció.

L'organització cooperativa de Rumania té una central de les cooperatives de producció i de consum, establerta a Bucarest. Aquesta organització està dividida en Secció Comercial, Secció Forestal i Secció Financiera.

Les societats afiliades són: 3169 cooperatives de consum i compra-venda en comú; 964 societats de explotació forestal i 228 de producció.

La producció anyal de les aserradores cooperatives és de 200.000 ms.

El magatzem en Gros de les Cooperatives finlandeses fou fundat en 1904, tenint el seu domicili social a Helsingfors. Té deu sucursals i 470 societats cooperatives adherides. Les vendes fetes en 1922 s'elevaren a 416.600.000 marcs finlandesos.

L'organització cooperativa central de Luxemburg té un dipòsit amb quatre magatzems i establiments de drogueria, carniceries, lleteries, etc. Les vendes fetes en 1923 ascendiren a 2.019.615 francs.

La Federació nacional dels ferroviaris luxemburguesos, fundada en 1919, la componen 12 societats; té 15 magatzems i en 1923 ha girat per 10 milions de francs.

El Popular, altra organització cooperativa, té 7 sucursals, forns i drogueries i l'any 1923 ha venut pel valor de 657.808 francs.

La Unió Cooperativa de Suècia, fundada en 1899 i establerta a Stokolm està composta de 889 societats. Les vendes anyals són de 72 milions de corones sueques, amb un capital de sis milions de corones.

Varem començar aquests apunts amb la única idea de donar a conèixer la importància econòmica i social que ha arribat a assolir la cooperació belga.

Després varem creure que no seria per demés el fer extensiu als altres països aquestes sintètiques notes, en les quals s'ha posat de manifest la gran transcendència que el factor Cooperació té en el desenvolupament del món.

Dos nacions on la cooperació té una enorme importància han deixat de figurar en aquests apunts: Alemanya i Itàlia.

La primera no ha pres part a la gran manifestació de Gant; l'altra hi ha fet acte presència, però abrogant-se les organitzacions feixistes una representació que solsament han pogut assolir mitjançant l'empleu de la violència i de la coacció amparades per aquell govern.

Tampoc hem dit res d'Espanya, on la cooperació ha de treballar amb molt entusiasme per aconseguir posar-se a la altura de les nacions més petites de Europa.

J. Comaposada

La dels pobles rurals

Pels amics de Ciutat

Un dels aspectes que ofereix la vida proletària és, sens dubte, la que es descapdella en els pobles rurals.

La misteriosa existència que arroegen els obrers del camp

tan bellament descrits pels novel·listes d'avantguarda d'aquell poble heròic.

Fins avui la lluita entre el capital i el treball sembla que no més afecti a les ciutats tentaculars i populoses. Tot el dinamisme societatari pareix que no més remogui les grans urbs: però ja és hora que tots els homes que sentim l'intens batec de les coses justes i humanes, fitem la vista damunt

Jo que objectivament, he viscut aquesta vida irreductible, que he vist les seves sofrenes i que, adhuc, hi he descobert injustícies i flagells, m'esborrona i em revolta tota l'ànima al contemplar la mansuetud i l'obediència amb que suporten la càrrega feixuga de quatre terratinents.

Vosaltres, homes de Ciutat, tal volta no l'abasteu tota la

que es descapdella en aquestes ruralitats mortes, on la llum de l'esperit no ilumina cap cervell. Vosaltres, de segur, que no més les coneixeu d'excursió, Coneixeu la bellesa dels seus camps, la muesa dels seus soles i el lladruc del gos mastí; coneixeu la claredat del sen cel, la puritat del seus aires i el cridar d'algun bergant. I quan no, hauréu llegit a Virgili i als nostres poetes bucòlics inspirant-se en l'or de les espigues, l'esmeragda dels sembrats o el most de la vinya fecunda. Oh, la plàcida vida del camp! — exclamareu vosaltres. — Adhuc heu barbotejat els versos d'en Fra Lluís, mentre hauréu deixat en terra la vida sorollosa i inquietada de Ciutat, per a fruit uns dies de quietut en una masia perduda...

Però jo us voldria veure en el sant treball de cada dia. Aferats a l'arada o al bigós, a l'aixada o a la fanga, corbats sempre en terra

des de punta de sol fins al mig dia, per després sentar-vos davant una taula, on

us alimentaran d'escudella ranciosa i magríssima que, escassament, us omplenaria el ventre. I per tot repòs i esplai tornariau renegant, a enganxar el matxo o la mula i seguiriau rera d'ells fins que la fosca engoliria els últims brills del crepuscle. Però encara això fora suportable si al darret hi trobessiu una justa compensació.

és que, totes les energies esmerçades per fer productiva la terra, s'evaporen, cada anyada, en el pagament dels exorbitants arrendaments a que els tenen sotmesos quatre inhumans propietaris que, a estil dels burgesos de Ciutat, viuen la platxerosa i còmoda vida mondana, sens que una lleu espurna d'amor al pobre — i això que són cristians i catòlics — brolli dels seus cors «pietosos», que tant inspiren per la glòria del cel.

I això passa un any i un altre any. arceguen una vida sens mai intentar

amb una simple organització societatària. I si per atzar sorgeix d'entre ells algun orientador o abnegat que proclami la santa rebel·dia a l'injustícia, l'enveja, la traïció i l'ignorància dels mateixos camperols, el fastiguegen i l'allunyen per sempre, d'aquell ambient rudimentari,

I aquestes anotacions, amics de Ciutat, penseu que no més són un lleu reflexe de la realitat. Penseu que encara caldrà parlar d'altres aspectes que vesteixen la vida dels pobres del camp; tals són els d'higiene, pedagògics, socials, econòmics, polítics, etc.

Per ara contenteu-se amb aquestes simples impresions i mediteu de les rusalles mortes, on la vida no val la pena d'ésser viscuda.

Joan Forment

Per a ajudar a JUSTICIA SOCIAL

29.ª llista de quantitats rebudes
Ciutat.—I. C., 50 pts.; A. C., 25; S. C., 2; M. V. G., 10; A. V., 5; D. D., 1 A. V., 2; A. M., 2.
Total, 97.—pts.
A tots el nostre agrament.

La minoria d'oposició a la C. N. T.

La minoria d'oposició a la C. N. T. ha presentat un programa immediat, del qual ha fet gran propaganda «La Batalla». Veureu el punt principal:

1.º La C. N. T. no puede estar supeditada a ninguna secta, como ha ocurrido hasta ahora.

2.º Reforma de la estructura, basando el sindicato en el comité de fábrica. Formación del verdadero sindicato de industria. Constitución de las Federaciones nacionales de industria.

3.º Lucha para la elevación de los salarios, sostenimiento de la jornada de ocho horas e implantación del control obrero.

4.º Frente único y campaña por la unidad nacional de todas las organizaciones obreras, para lo cual se hará una invitación pública y oficial a la U. G. T. con vistas a un congreso de unidad.

5.º Dirección responsable al frente de cada sindicato y de cada Comité Regional y Nacional. Establecimiento de una verdadera democracia obrera que fiscalice la actuación y que elija los cargos en asambleas i congresos. Control riguroso de la cuestión administrativa.

6.º Acción de masas, esto es, verdadera acción directa en la lucha de clases, repudiando como contraproducente y negativa la sistematización de la acción individual.

7.º Formación de la Federación Nacional de Trabajadores de la Tierra.

8.º Constitución inmediata de la Federación Nacional de Transporte formada por los sindicatos nacionales de marinos, ferroviarios y transportes locales.

9.º Actuación pública de comités.

10. Ruptura de todo contacto con los elementos de los partidos burgueses.

11. Ratificación del acuerdo del Congreso de la Comedia, en cuanto a orientación internacional.

Rothschild casa la seva filla. A la fi de l'àpat de noces, un sabi pren la paraula:

—Germans meus i germanes meves, ja que ens trobem en la joia i el plaer, no oblidem els pobres...

Us proposa que crideu amb mi: «Visca els pobres!»...

(HISTORIETA POPULAR JUEVA).

El cas de Geòrgia

Malgrat les moltes notícies explicant els fets de Geòrgia, nosaltres no ens hem pogut formar un concepte ben clar del que passa, tant per un cantó com per l'altre, trobem tendències les notícies.

Creiem, però, que es tracta d'una sublevació independentista nacional dirigida per homes reaccionaris.

«La Publicitat», com a diari burges i anti-bolxevista, es mostra aferrissadament partidària de l'independència de Geòrgia; no ens estranya la seva posició. Marius Aguilar, en canvi, l'home altament liberal i socialitzant dupta de si apoiar la independència nacional o la independència social de Geòrgia.

La nostra posició és ben clara. Preferim la Geòrgia esclava dels soviets que no pas esclava de la burgesia.

ECOS I COMENTARIS

Conferències suspeses

El cicle de conferències organitzades l'Ateneu Obrer Cultural de Granollers i encarregades a la Unió Socialista de Catalunya s'ha vist definitivament sospès per baptes alienes a la voluntat dels elements organitzadors.

La conferència «Don Quixot» d'En Domènec

Per causes involuntàries, ens veiem impossibilitats de publicar, tal com havíem promès, tota la conferència que el company Cristòfor de Domènec donà a l'Ateneu Popular d'Estudis Socials, fa poc, no gaire abans de publicar el dit important centre obrerista i cultural. Més endavant, quan no hi hagi coses que ens siguin defenses, la publicarem en el nostre hebdomadari.

Pel número pròxim

El front únic per E. Rodríguez

El marxisme i el proletariat per Francesc Argemir Mas

Els tractes del patró caricatura per APA

La tragèdia dels pobles rurals per Joan Forment

El problema agrari fora de la Península del Dr. Camarada

Què passa a la presó? per Joan Colet

Els pobres caricatura per B. M.

I articles del Comaposada, Coterres, Cristòfor de Domènec, R. Ramis, Cot de Reddis i altres.

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL

18 de octubre 1924

EN EL DISPENSARI

L'home, vell, llarga la blanca barba, molt senyorivol, era allí, damunt la metàl·lica taula d'operacions del dispensari. Semblava com esclafat. L'examinaven un metge d'edat i un eixelebrat estudiant sota la llum defectuosa d'una gastada bombeta elèctrica.

L'havien trobat a terra, al mig del carrer. Un auto, a poca velocitat, mica, només que mica, l'esquità. I no obstant, aquell senyorivol home vell de llarga blanca barba era en la pregonia. El metge d'edat, havent quedat sol amb ell, l'interrogà.

L'home vell responia amb una veu dolça, vel·lada, —amarada d'una ironia imperceptible però evidentíssima. Poca feina li donar, senyor Doctor. Ja he acabat la meua en aquesta vida.

I en dir el mot aquesta relluiren galament els ulls del moribund i traspunxà vivissimament, clar i intel·ligent somrius per la blanca barba. El Doctor mogué amb aire indicisament, insegurament dubitatiu la testa. I l'home vell va dir:

—Soc sol. No tinc ningú, ni amics ni parents. Els antics amics ni em saluden. Els parents fa dos anys que em van treure de casa. No els he vist més. — Ara, avui, fa tres dies que no he probat res. Tampoc em cal. — No hi penci ara amb aquestes coses. Li donaré una injecció, el portarà a la sala de distingits, menjarà i d'aquí a quatre dies al carrer.

—No, Doctor. Gràcies. Tampoc m'interessa ésser en lloc.

—Deu haver sofert molt vostè?

—Qui sap! Què entén vostè, Doctor, per sofrir?

—Ésser subjecte a la dolor física o moral.

—Hi ha dolor moral?

—Vull dir, nostra, —estant el cos en salut...

—Ja... perquè la moralitat del dolor...

—No és aquest nostre problema ara, sinó el seu sofriment.

—El meu sofriment de tota la vida, Doctor?

—A aquest em referia.

—Doncs des de la meua infantesa no he fet altra cosa.

—Li sap greu?

—Gens.

—Com? Vostè no hauria volgut altra mena d'existència?

—No.

—Així deu haver viscut content?

—Mentre he estat sol.

—Que ha estat sovint?

—No.

—En vostè estava que fos així.

—I vostè què sap?

—L'home és lliure d'escollir el seu destí.

—I vostè té carrera, vostè és metge, i diu aquestes coses?

—Extraordinari! Curós, a fé!

—Tenen llibertat els que cauen en aquest dispensari?

—Però això, senyor meu, és anàrquic del tot!

—Així m'ha dit tothom sempre.

—I és clar, amb aquestes idees no hi hauria societat possible.

—I per defensar les contràries, — que són les bones, les de vostè, les de la societat — a onze anys em tancaren en un asil on mai paraven de pegarme. Allí feia tots els treballs més durs. I mai vaig protestar. Perquè mai, però també sempre he donat tot el que tenia, sense que mai ningú tingués que demanar m'ho dues vegades i sovint ni una. He estat a la presó pels altres. He...

—No enrahoi que es cansa.

—Una sed d'aigua voldria.

—No li puc pas donar.

—Fins aquesta sed d'aigua, Doctor, se m'ha negat sempre, quan l'he necessitada... De la sed d'aigua interna, ni cal parlar-ne.

El metge d'edat feu donar un dit d'aigua al senyorivol moribund.

—Com és dolça i regalada aquesta darrera aigua de ma vida!

—No digui aquestes coses. Potser serien altres per vostè els temps.

—Ca...! Tampoc cal. Així com així, ni jo ni el meu destí, que diu vostè, havien de canviar.

—Potser sí.

—No. Miri. Vaig tenir una bella fortuna, i fills i dona i amics. No els hi negava res. La bella fortuna és avui de la dona i dels fills. Els hi vaig cedir.

—Digueu, digueu.

—Vostè, Doctor, espera ara una novella.

—No. Però creia que vostè prota-ria de família, amics i societat.

—Perquè?

—Que no li saben greu aquestes coses, que no el punyeixen?

—I tant!

—Que no se l'estimava vostè als seus?

—Sí!

—Doncs, com no en protesta?

—Perquè potser el veritable estimar-se-les, les coses, és en sofrir-les i callar-les.

—Però vostè no sent en el fons del cor una cosa agre, així com un gram, un llevat de venjança i de rebel·lió?

—Contra allò que estimo tant com aquesta meua terra i la meua corpora? Que sap el que diu, vostè? — Miri, una meua filla és prostituta. Vostè és capaç de creure que, per mi, que no la veig mai, és encara la meua tendra i pura filla aimadíssima?

—Vostè sent diferentment dels altres.

—Les llàgrimes que em costen els meu nou fills, que no sé si són meus!

—I són rics, i el van treure de casa i té una filla prostituta?

—Sí.

—I no troba monstruoses les coses humanes?

—Pobres homes! En la seva atrassada vida, els he vist patir tant!

—I vostè pensa en els altres, i en vostè no?

—Els altres! Els altres, — encara són tot el que ens fa estimar la vida, — por dolenta que sigui.

—Es admirable la seva voluntat.

—Ni això. Es una de tantes voluntats.

—... Vostè, és un sant!

L'home senyorivol de la blanca barba, esguardà sorpresa al Doctor. De seguida, indignat, afrosament indignat llençà la més terrible i fonamentalment catalana de les flastomes, i amb amarguesa infinita, — delicadament, esquisadament, amb un tendre tò que trencava el cor digué:

— Es per a dir-me això, — aquesta deshonrosa paraula, — que jo amb tota la meua energia repudio, — repudio i rebutjo, — que he patit tant, i tant injustament he patit? Es per a oír aquestes ta infàmia com a pac, que he sofert en tanta de manera?! — Només són això els homes? Ah! mal concepte en temia, però ara, — digues doctor, quin horrible concepte n'hauré de tenir, si tu, home de carrera, ets el primer a confondre els termes i a deshonrar gratitudament la veritable dolor!

I el moribund pantejava. El doctor era esbalait, — trastornat.

—Creus tu, pobre metge de dispensari, que jo sóc pac i en paus amb aquesta anodina sublim paraula d'un dia? Creus tu, per ventura, que en mi queda rastre encara d'orgull o de vanitat?... No, home, no. He amat massa — i massa encara és el meu amor. Jo no sóc un sant. Soc una cosa millor o pitjor. Com vulguis. Soc una cosa diferent — i, amb seguretat, més real que un sant: sóc només que un home com els altres. Entens, infel·lig Doctor? Un home! Un home tristament a mercè dels altres homes, com

una enllençada despulla a la vida. No ho has entès, encara?... No? Com se us haurà de parlar a vosaltres, homes d'ara?... Caldria potser que us trengués les oïdes, i els ulls i...? Caldria...? Ai... Ai... Ai, de mi! Ai... Ai... O... vida!

Però ja les parpelles de l'home de la blanca barba vibraven com ales de tibelluia, eren fixos i d'or els ulls; la respiració es feu sumament difícil, fimbaven, mica, delicadament, les mans... L'home, era triomfalment somrisent en la bona agonía. Era la primera volta que el respectaven. El deixaven morir — sense importunitats.

Llavors, entrà el Comissari de Policia. El Doctor, li explicà la conversa. I l'home de la blanca barba senyorivol, moria, divinement, a raig fet. El Comissari, en el mateix trenc d'esclatar en un plor, eridà aspre:

— Eh, tu, ajudant! De pressa! Que portin una ampolla de cognac!

I moria l'home de la blanca barba senyorivol, mentre el doctor i el Comissari, com ofesos, endolorits, molestos, bebien la setena copa del reparador icor.

Cristòfor de Domènec

1924. Octubre.

Aquest número ha passat per la censura militar.

ELS GRANS MALS SOCIALS

La Pesta Blanca

Heu's aquí un dels assots més terribles que han planat i plana encara damunt tota la Humanitat, heu's aquí la gran plaga social, la malaltia terrible per excel·lència en la que s'hi estrellen amb facilitat esglaiadora tots els esforços que es fan per a combatre-la: la Pesta Blanca, coneguda mundialment per la tuberculosi, sinònim de tisi, nom tòpic que causa semi-horror i escalfreds a l'ésser pronunciat.

Per sobre la vida i el bullicí de les grans Urbs, per sobre les multituds de rics i de pobres, de magnats i de senyors, de nobles i plebeus, s'aixeca ella, reina i senyora amb els seus escarriats de monstre, flagellant terriblement a tort i a dret sense mesurar ni pietat a tothom, des de l'encimbrat al soterrà palau de marbre fins al miserable de la cabana de feixines, complent-se en massacrar i destruir furiosament els espèies de joventut d'arreu dels pobles de la terra.

Ja no són la febra groga, la ràbia, l'avariosis, el cólera, malalties en un temps terribles, el que preocupa els legisladors i els homes de Ciència; ja la Pesta Blanca, la tuberculosi, tant o més terrible que totes les altres per la seva fàcil propagació i virulència, i el pitjor del tot és que a desgrat dels supremes i constants esforços d'alguns venerables homes de Ciència per a combatre-la, l'endèmia, lluny de desaparèixer o de localitzar-se, s'extén arreu prenent de dia en dia proporcions atterrades.

Papers canten i monten barbes; llegiu les estadístiques de Demografia i veureu que en el macabre balanç el percentatge més crescut de defuncions és gairebé sempre el de la tuberculosi superant on quantitat de defuncions a totes les restants malalties benignes o malignes. De 2.300 defuncions, mica mica menys, que ocorren mensualment a la província de Barcelona, corresponents a una cinquantena de malalties, entre elles apoplegia, tumors malignos, aparell respiratori, i malalties de la infància, que generalment són els que tenen el percentatge demogràfic més crescut, més de 200 defuncions són degudes solament a la tuberculosi en totes les seves manifestacions: pulmonar, òssea, menüesca, intestinal, etc.

Pel que toca a Espanya, el poble més fort segons Bismarck, i el més pobre segons la célebre frase de Costa, de que cada dia d'tres quartes parts d'espanyols se'n van al llit sense saber és actualment dintre d'Europa un dels pobles més atacats per la epidèmia. Degut a certes causes antagòniques que més endavant enumerarem, cada any que passa augmenta d'una manera alarmant la mortalitat per tuberculosi. Heu's aquí un troç de estadística: l'any 1912 sucumbiren a l'ima de la malaltia 25.000 individus; en l'any 1922 la xifra augmentà fins a prop de 50.000.

Tenint en compte la ràpida i constant propagació de la malaltia degut als seus germens microbians cada dia s'extén més i més el nombre de nous malalts. Segons parer de l'eminent i sàbia Doctor Navarro diu que es pot dir per cert de que cada defunció o arreguda per tuberculosi va seguida de deu individus contagiats en cert.

Per tant, segons dades oficials hi ha vici ja en l'any 1912, 250.000 individus i en el 1922, prop de 500.000 que es compten d'ésser sans com els altres eren portadors de lesions tuberculosos més o menys virulents i que degut a la gairebé absoluta manca de mites profilàctiques aquests individus propagaren inconscientment entre les seves famílies i els llocs per ells freqüentats, els germens de la terrible malaltia.

Pel que toca a la ciutat de Barcelona, les xifres no són gaire bones, per cert. Diàriament hi ha un promig de 4 a 6 defuncions de tuberculosi i en què de brusques temperatures, com tardor i hivern, a voltes la xifra i augmenta de 14 a 16, tenint en compte el grandíssim nombre de prop de 11.000 malalts tuberculosos que es calcula que hi ha a la ciutat de Barcelona.

Algú trobarà exagerades les dades exposades, mes s'ha de tenir en compte que, com degut a la indole de malaltia, que generalment no és fulminant, sinó que molt lenta, la immensa majoria dels atacs que tenen variades alternatives de més o menys virulència en llur malaltia corren pel carrer assistint als seus quefers el mateix que la gent bona i plena de salut.

Hom es diria: doncs, i aquests 11.000 individus tuberculosos estàn també barrejats amb els restants ciutadans? S.

Hom també preguntaria: Doncs, i els hospitals, els sanatoris, el Còs Mèdic Municipal, el Patronat de Super-homes, les lligues antituberculosos, la beneficència pública, la festa de la Flor, els milions que s'en recabden, tota aquesta faramalla i camama filantròpica, per què serveix? Per res. Els fruits, on són? Els hospitals, els sanatoris, on són? Bolloc.

Aneu als hospitals, als pocs hospitals amb que compta la ciutat i veureu que malgrat i tot no arriben a 300 els individus tuberculosos d'ambdós sexes que poden ésser hospitalitzats en sales apropiades i atesos degudament per metges competents; només 300 individus poden ésser amparats de 11.000 que n'hi han!

Sanatoris? Un, un sol, el de Terrassa; i encara no és de l'Estat ni del Municipi, és particular i en el qual per entrar hi amb tot i constar que és per a pobres i gratuït es necessiten recomanacions d'elevades personalitats i el pobre diable que no té ningú a qui anar a respallar l'esquena s'ha de morir de fàstic o afuixar la mosca, que són unes estrenes al metge que us hi fa anar i 15 sípils diàries.

Si no fos per l'egoisme de la nostra gent de Barcelona, avui dia en tindriem un i de ben gran de Sanatori. Hom recorda que per llà l'any 1911 o 1912 en un bosc prop del tristament famós Casino de la Rabassada s'en construïa un i anava ja molt endevant, com es pot veure encara per les ruïnes que queden, més era aquella època febril del joc en gran escala que, mentre els nostres obrers es morien, materialment de gana els nostres fabricants se'n anaven al tal Casino a reventar-se la fortuna jugant-se la camisa i la dona i quan no tenien res més per perdre baixaven a un bosquet i ¡patam! es clavaven un tret (hom recorda que hi haguéren alguns suïcidis i duels i que dels seus resultats els diputats radicals foren interpellacions al Congrés de Diputats promouent-se amb tal motiu ferissims debats parlamentaris i la supressió del joc), i l'Empresa del Casino preveient que des del Sanatori polien veure coses no gens edificants, com cites, desafiaments, suïcidis, etc., entrà amb tractes amb el comitè o comissió de les obres i... no se sap el que va passar, però la qüestió és que les obres no van anar endavant i allí hi van quedar unes parets i unes quantes mils pessetes enterrades. I no cal parlar dels sanatoris que no sabem per quina raó, exigeixen rigorosament que els assolats siguin fills de la població on estàn instal·lats.

Solament la iniciativa particular i privada, ajudada d'alguns homes generosos i altruistes ha fet quelcom que encara que sigui pot alivia al menys una mica la situació. Ens referim al benemèrit Dr. Ferrán i al seu Institut de la Sagrera, on són tractats milers de tuberculosos; els serveis de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya, entre alguns, el Dispensari per a tuberculosos del carrer de Rades, amb personal apropiat i rigorosament escollit, entre altres els Doctors Sayó i Seix, on són tractats amb tota cura i si convé hospitalitzats els malalts, els quals són sotmesos gratuïtament als més moderns tractaments: Raigs X, radiografia, tractament de sueroteràpia, neumotoràxia, toracoplastia, etc.; i per últim els Dispensaris i Instituts creats i patrocinats per la benemèrita Caixa de Pensions.

Amb això, els pobres malalts tuberculosos que es refien de la protecció oficial estan ben cuitos; el pobre malaltí desamparat de tothom que no té influències de ningú ha de basquejar-se, acudir a metges particulars que sempre generalment recepten bones caldos però no donen gallines, aquests pesseteros de barriada que a voltes més rucs que una sola de sabata, donant-se-les de sabateruts i entesos diagnostiquen qualsevol bestiesa, i quan el malalt s'adona de la gravetat del mal, ja ha fet tard perquè ja ha passat la dona dels raves.

A l'igual que embaucat per la propaganda d'anuncis i prospectes, el pobre diable es tira cap als específics, aquests flamants específics «curatològics» que curen bojos i resusciten morts, com els d'un metje mexicà que us fan venir les hemoptisís l'una darrera l'altre, així si no us torneu paralític o boig a rematat: els d'aquest ex-capellà nomenat mossèn Sellés que s'anomena «el rey de la sangre humana», que afirma cura la sífilis en 40 dies i la tisi en 60 a 10 duros la botella, com aquell qui ven sardina, però als 20 dies de pendre el lasso heu perdut 10 quilos, heu perdut la gana però no us tornareu mai més i hom té uns vomits de bilis i una diarrea que

treu els pulmons i els budells a mitges i la bossins i si sou sifilitic teniu la sang més dolenta que mai, la reacció Wassermann us mostra els gno-cocos i les espiroqueste a 1000 per camp i els Kochs a 100 idem, si sou tuberculos, això pel cap baix, perquè als 40 o als 60 dies el malalt no pot dir si l'han o no curat perquè ja en fí déu que és a Cua Tunis a fer auralla.

El famós «Pontepón», morfina pura que ajuda a morir més despressa, els «Tamel» i «Pantadberge» que curen bronquitis, asma, tuberculosi, etc., carregats de creosota, que si hom té mal al pit on pendre tals endròmines se li fan úlceres al paldr, els específics de nova trínca compostos, diem-nen, de sang de cavall i d'autèntica importació alemanya i us costen 20 pàpies pel cap baix, que si ho feu analtzar només hi ha que glicerina i iodo, que tot plegat encara no val botella i tot, una pesseta, i es fot a Sant Gervasi en el laboratori del Doctor Haps.

Peró, el més indigna i denigrant del cas és que els governs i fins les lleis tolerin això que s'enveneni i s'enganyen d'aquesta falsos als infelissos malalts.

Hom pot veure en els prospectes i etiquetes d'aitals medicaments opinions favorables recomanant el seu ús d'elevades Ilumeneres de la Ciència Mèdica i el nombre de Registre de les lleis de Sanitat.

Els legisladors haurien de dictar lleis i lleis severes sobre aquest punt tant important i essencial de la salut pública. Perquè si el Còdic Penal castiga amb la pena de mort i padona perpètua als convicts criminals, de la mateixa manera haurien d'ésser castigats aquests envenenadors, metges o curanderos, que moguts per la sola afició al lucre i degudament amparats i resguardats per un títol professional estafan i intoxicuen el poble amb les seves drogues maledicos. De la mateixa manera que antigament les autoritats perseguïen i castigaven rigorosament a tots els alquimistes, bruixes i bruixots, curanderos i endevinaires, que vivien a costa dels ignorants, haurien d'ésser castigats i perseguits aquests individus metges que amb els seus específics afirmen que curen fins la bogeria i la paràlisi; aquests individus haurien d'ésser proscrius i anul·lats els seus títols que els donaren en mal hora i haurien d'ésser tancats amb camisa de força en un manicomi, quan menys.

Els que llegiu aquestes ratlles podreu acusar-me de pessimista en extrem; per desgràcia es ben veritat el contingut d'aquest escrit, i el que m'acohorta és que no soc sol; personalitats eminentíssimes de la Ciència mèdica com la Doctora Quadras Bordas i els Doctors Ferrán, Pulido, Sayó, Navarro, Marañón i Lloris, en escrits i estudis per ells publicats corroboren les meves afirmacions sobre la manca gairebé absoluta de mides profilàctiques per a l'assistència, dels tuberculosos, l'intromissió del curanderisme mèdic que tant mals resultats dona, i el gran fracàs dels organismes oficials dedicats a lluitar contra la tuberculosi.

I per acabar direm, que moltes i variades són les causes que l'endèmia progressa d'una manera tan gran en el nostre país, que si es combatissin amb la energia necessària, no diríem que desaparegués del tot, però sí que quan menys se li tallarien les arrels i s'impediria que s'extengués com avui dia. El mal existent gairebé no es pot sanar, però el que es pot fer és localitzar, preservar i immunitzar.

El progrés del segle, el desenvolupament industrial i amb ell l'exploatació de l'home per l'home és un dels factors de l'endèmia; les altres són: l'aire viciat per les grans emanacions de carbon, vapor i gasos verinosos de les fàbriques, la insalubritat de les habitacions, els menjars sofisticats, les begudes abans pures i avui amb alcohol, la depravació, el vici...

Pobre Humanitat! Pobre joventut plena de les il·lusions més belles que en l'ample camí de la vida t'espera i t'atrauen amb seus ocells de sirena els vicis més depravats! Oh, joventut, fuig-ne lluny d'aquest perills que se't presenten: dels llibres i revistes eròtiques i obscenes que et conduïxen a un atrofiament moral, de la luxúria, dels cabarets, dels music-halls, i de l'alcoholisme; pobre joventut, que flada en la força de l'edat t'entre-gues en aquests causos de perdició que exalten les teves passions, anul·len els teus sentiments, minen la teva existència i et conduïxen a la malaltia més terrible, aniquilat, atrofiat moralment i físic prostrat en un llit per la tisi.

Oh joventut! aixeca ton esguard i cerca altres camins, que prous n'hi han per a esllairte bellament i que al mateix temps et faran dignes de la condició d'Home. Cerca l'estudi, les Arts, les Ciències, el Llibre Suprem de la Mare Naturala, el pròisme, la cultura física, l'amor, si vols, que d'aquesta manera et faràs home i formaris la generació conscient dels temps futurs.

Salvador Majó

Noves i documents

SUBJECTA.— La victòria socialista.

Com saben els nostres lectors, Suècia un dels països més civilitzats del món, ha demostrat sempre preferències per les doctrines socialistes i fou el primer país d'Europa on per les vies constitucionals i pacífiques va instaurar-se un govern socialista presidit pel gran home d'Estat Branting, el qual per mancar-li l'apoi de la Cambra popular va dimitir en juny de l'any passat. No obstant, els socialistes varen continuar tenint el grup parlamentari més nombrós al Riksdag i confiaven augmentar aquest nombre en les eleccions generals havent-se confirmat els càlculs llurs, sense que per això hagin obtingut encara majoria absoluta en la Cambra de representants.

Veus aquí les dades definitives que demostren les diferències que resulten de les darreres eleccions amb relació a la composició de la Cambra anterior:

Table with 2 columns: Anterior, Actual. Rows: Socialistes (99 to 104), Conservadors (62 to 64), Agraris (21 to 26), Comunistes (7 to 5), Independents (5 to 6), Demòcrates (41 to 24).

La proporció dels vots obtinguts amb relació a les eleccions de 1921 és la següent:

Table with 2 columns: 1921, 1924. Rows: Socialistes (636.444 to 717.464), Conservadors (437.920 to 449.069), Agraris (188.456 to 186.024), Demòcrates (95.700), Id. antialcoholistes (227.572), Comunistes (107.416 to 78.500).

Com es veu els socialistes han guanyat 81.020 sufragis i els comunistes n'han perdut 28.500. Pensem que aquest resultat és de sí prou eloqüent per poguer prescindir de comentaris. Farem notar només que el desplaçament de sufragis cap a la dreta amb pèrdua dels demòcrates és ocasionat pel fort moviment que ha creat una part de la burgesia en favor del lliure comerç de begudes alcohòliques ço que ha dividit els demòcrates que han sigut sempre partidaris de la restricció i de l'abstencionisme.

Lentament, però amb la major seguretat i fermesa, tal com s'operen les més grans revolucions en els països del Nord, Suècia és guanyada pel Socialisme. Avui ja és un dels països més democràtics i liberals del món i no serà cap sorpresa que abans de gaire se sumi a Dinamarca i la Gran Bretanya en la tasca d'anar implantant per mitjans normals i pacífics, des del poder, les normes salvadores del socialisme internacional.

ITALIA.— El Congrés de Liorna.

Com a prova de la mortal devallada del feixisme, ja moralment liquidat des de l'assassinat del nostre eximí company Matteotti, hem de consignar que l'únic partit que fins ara ha col·laborat amb el dictador Mussolini —el partit liberal—reunit en Congrés a Liorna, ha rebutjat per 23.000 vots contra 10.680 la proposta de Ricci de continuar la col·laboració ministerial. L'ordre del dia de Pedrazzi, contrària a la col·laboració, fou aprovada per 22.812 vots contra 8.003 i 3.000 abstencions.

Aquesta resolució del partit liberal italià deixa a Mussolini i al feixisme completament sols contra tots els nuclis d'opinió d'Itàlia. Si la dictadura no troba aquest estat de coses prou convincent, la seva incomprensió la portarà a la més vergonyosa de les caigudes.

GRAN BREITANYA.— La derrota del Govern.

Un incident relativament insignificant ha ocasionat la derrota parlamentària del Govern socialista i la seva consegüent dimissió. El Fiscal general o Ministre de Justícia va ordenar sobreseïr la causa que se seguia contra el comunista Campbell, director del «Workers' Weekly, pel suposat delictes d'exitar a la sedició militar. El cas té precedents a Anglaterra i sense anar més lluny podem citar que l'actual Procurador general («Solicitor»), Sir H. H. Slessor, fou processat amb altres de la Unió de Maquinistes i el que era aleshores Fiscal general, Lord Birkenhead, va manar sobreseïr la causa al·legant l'ignoscència dels processos. Ningú no va protestar aleshores, ço que indica que el vot de censura que ara proposaven els conservadors l'esmena dels liberals sobre l'afar relatat no tenia altre objecte que humillar el Govern i demostrar-li que vivia de llur gràcia.

Macdonald i el seu ministeri han acceptat la lluita amb entusiasme. El dia 3 va discutir-se a la Cambra dels Comuns el vot de censura el qual fou rebutjat per 359 contra 198. En

canvi, l'esmena dels liberals fou aprovada per 361 vots contra 198, quedant per consegüent derrotat el Govern. L'endemà mateix Macdonald va oferir la dimissió al rei d'Anglaterra, aconsellant-li, però, la dissolució del Parlament. El rei, seguint la tradició ja antiga en aquell país, de respecte envers la democràcia va accedir a dissoldre el Parlament, havent-se fixat les eleccions generals pel dia 22 d'octubre.

Es de creure que el gran poble britànic, després de l'experiència de nou mesos de govern treballista, donarà una victòria esplendent al Labour Party i que aquest podrà governar d'aquí endavant amb les seves pròpies forces.

Congrés del Labour Party

Amb assistència de 300 delegats, representants dels tres milions i mig d'afiliats al Labour Party, va celebrar-se el dia 7 a Londres la Conferència anual d'aquest partit, la qual va revestir extraordinària importància per trobar-se en vigílies de la crisi ministerial i haver de passar balanç de la tasca governamental realitzada pels representants del Partit que ocupen el poder a la Gran Bretanya.

Macdonald que presidia va fer un magnífic discurs descrivint a grans línies la feina enorme realitzada pel govern socialista. Amb l'aprovació de tots va explicar els motius de la crisi i va dir que en les vinentes eleccions els socialistes pendrien l'ofensiva i callia que estiguessin previnguts per la gran lluita. Els comunistes havien sol·licitat l'ingrés en el Labour Party, el qual, com el lector recordarà és compost de diferents fraccions socialistes i de les organitzacions obreres. Una majoria aclaparadora va manifestar-se en contra de l'admissió. També per gran majoria va acordar-se no admetre als comunistes com a candidats del Partit en les eleccions legislatives ni en les eleccions municipals que han de celebrar-se el dia 1 de novembre.

TXECOSLOVAQUIA.— Conferències internacionals.

En pocs dies s'han celebrat a Praga dos Congressos internacionals, el de l'Associació Internacional per la protecció legal dels treballadors i el de Emigració i immigració. A tots dos hi ha pres part activa l'Oficina Internacional del Treball de Ginebra i de una manera remarcable el seu director Albert Thomas i el professor Boisard.

En la Conferència d'Emigració i immigració fou pres l'acord de protestar contra la política nord-americana que dificulta les corrents normals de l'emigració europea. El delegat alemany va felicitar-se de que l'iniciativa del Congrés hagués partit de França el qual és avui país d'immigració i va declarar que si l'aplicació del pla Dawes ha de sufrir qualsevol interrupció, els alemanys es veuran obligats a emigrar en massa. «Penseu—va dir—que Alemanya té un excés de població superior a vint milions de persones que no poden subsistir amb els recursos propis del país i aquesta gent moriria de fam si, seguint l'exemple dels Estats Units, tots els països restringissin exageradament la immigració.»

El Congrés de protecció legal dels treballadors va aprobar per unanimitat una resolució declarant la necessitat de que tots els Estats procedixin a la ratificació del conveni de Washington relatiu a la jornada de vuit hores, i que es fixi per mitjà d'un pacte internacional el màximum d'hores suplementàries que poden consentir-se en casos excepcionals fent obligatori el repòs hebdomadari. Per 271 vots contra 21 va adoptar una resolució recomanant la creació de Consells d'Empresa per a garantir als obrers llurs drets socials. El ministre del Treball de França, M. Godart, va votar a favor de la resolució. També va acordar-se recomanar als Estats representats la creació d'oficines de col·locacions i institucions de segur contra l'atur forçós, entenent, però, que una política d'estabilització de preus i de monedes i de control del crèdit era el remei més eficaç per a prevenir la manca de treball.

SUISSA.— La Societat de les Nacions.

Abans de cloure's l'Assemblea de Ginebra, el dia 2 d'octubre, va procedir-se a l'elecció dels sis membres no permanents del Consell, resultant elegits entre els 47 Estats representats, els Estats següents: Uruguay, 43 vots; Brazil, 40; Txecoslovàquia, 40; Suècia, 37; Espanya, 30; Bèlgica, 34. Varen també obtenir vots: Holanda, 16; Xina, 14; Portugal, 4; Suïssa i Xile, 3; Siam i Polònia, 2; Grècia, Hongría, Bulgària, Àustria, Colòmbia, Dinamarca, Rumania, Índia i Noruega, un vot.

SETMANARI SOCIALISTA

Justicia Social

2.ª època

CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ:

Carrer de Guàrdia, 14, 1.ª - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:

Marcial Badia, Llobera, 13. - NEUS

REDACTORS i COL·LABORADORS:

Gabriel Alomar - Serra i Moret, Josep Comaposada - Alfons Maseras - Dr. Agudé Miró - Cristòfor de Domènec - J. Carner Ribalta - J. Llorens i Artigas - Dr. Emil Miró - Vicens Vilarassau - Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - "Apa" - Rosend Llates - Dr. Muntanyà - Francesc Viladomat - Sara Llorens - Manuel Galés - "Galdric" - Marius Vidal - Ferrán Cufio - B. Farré - Josep Ricart i Sala - Manuel Escorza - Josep M. Pou i Sabater - J. Recasens i Mercadé - Rafael Campalans - Francesc Gandia - Dr. Josep Amorós - Emili Saleta - "Shum" - F. Cañadas - Josep M. de Sucre - J. Roura i Torrent - Manuel Alcántara i Gusart - Dr. Cosme Rofes - Ignasi Iglesias - Roc Guinart - Puig Puigjades - Joan Fronjós - Balagué Baró - R. Rafols Camí - Jaume Cardús - J. Durán i Guàrdia - Joan Forment

REDACTORS-CORRESPONSALS

Albert Schneeberger - Rafael Ramis, França - Argentina - Joan Comorera - Carlota Golerés - Àlex - René Lyr. - Bèlgica - Roberto Marvasi. - Itàlia - Dr. Andrés Ovejero. - Madrid

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Províncies: Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes. Un any, 8 ptes. Estranger: Mig any, 5'75 ptes. Un any, 10'50 ptes.

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció o a l'administració, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

"ACCIÓ COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya: Problemes socials relacionats amb la cooperació.

APAREIX CADA QUINZENA Suscripció anual: 4 ptes. Redacció i Administració: Aurora, 11 bis. - CUPLET

Obrers del camp

Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR

PORTAVEU DE LA "UNIÓN DE RASAIRES DE CATALUNYA"

Es publica cada dissabte. 15 Cts.

Redacció i Administració: Carrers, 17. 1.ª - BARCELONA

Primeres Nocturns d'Economia Política

CHARLES GIDE

Versió castellana de J. Cardó

Preu: 1'50 Ptes.

Avant-projecte d'una Llei de Cooperatives

J. SALAS ANTÓN

Preu: 0'15 Ptes.

Publicacions de Propaganda de Acció Cooperatista

Encàrrecs: Aurora, 11 bis.

Treballador!

Signes dignes de la seva condició humana!

Com a home, t'has de sentir, ciutadà i treballador amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.

Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Imp. Euzkoadunak - BARRIO